

Sagen har været underkastet, efter den Tvivl, som er bleven reist, have vi anseet det for at være en Nødvendighed, at det blev aabent og ligefremt udtalt, at Bestemmelsen kun gaves med Forbehold af de private Cieres Ret. Jeg haaber, som sagt, at dette Forslag vil finde Thingets Billigelse. Jeg skal tillade mig at erindre om, at, da denne Sag sidst forelaa Rigsdagens Folkething, blev en tilsvarende Bestemmelse indsat i det dengang forelagte Lovudkast angaaende Expropriation af de private Grunde indenfor Demarcationslinien; et lignende Forslag blev stillet dengang af det ærede nuværende Medlem for Københavns 3die Valgkreds (L. C. Rarfen), og hans Forslag blev vedtaget, dersom jeg ikke huffer feil, med nogle og fyrgetyve Stemmer mod nogle og tyve; det gik netop ud paa det, vi her have foreslaaet, at forbeholde de private Ciere at søge Domstolens Afgjørelse af det Spørgsmaal, hvormed der er Strid mellem Staten og dem.

Sjøndt det maastee vilde være rigtigst, om jeg først overlod til Udvalgets Fleertal at motivere det Forslag, det har stillet under Nr. 8, saa troer jeg dog ikke, det vil findes urigtigt, naar jeg for at forkorte Debatten derom her gjør nogle Bemærkninger. Udvalgets Fleertal har gjort den Indstilling, at, hvis vort Endbringsforslag, det principale eller det subsidiaire, skulde blive vedtaget, da hele Lovforslagets § 8 skal udgaae. Grunden dertil er let at gjætte; det er selvsølgelig den, at, hvis det skulde vise sig, at Staten ikke kan faae noget Bederlag for Byggefriheden i Tilfælde af Fæstningsværkernes Opgivelse, saa vil det, at nedlægge Fæstningsværkerne, være en saa uklog Foranstaltning fra Statens Side, at den ikke skal indlade sig paa nogen Transaction, der kunde medføre Sligt, men at den da bør forbeholde sig at lade den nuværende Tilstand bestaae saa længe som muligt og see at drage alle de Fordele deraf, som den kan. Fra et finantzielt Standpunkt seer jeg ikke, at der kan lade sig indvende Synderligt imod et saadant Forslag; det synes en simpel og klar Beregning, den, at, naar jeg seer, der kan hændes Noget, hvorved min Ret brister, vil jeg søge at forebygge dette og see at faae min Ret fuldt ud, førend jeg indlader mig paa at foretage nogen Forandring

i den Tilstand, der bestaaer. Men fra alle andre Standpunkter end det reent finantzielle forekommer det mig rigtignot, at det ærede Udvalgs Fleertals Forslag under Nr. 8 er aldeles usforsvarligt, det vil sige, ikke lader sig forsvare. Dersom nemlig Følgen af det subsidiaire Forslag, vi have stillet, bliver, at Domstolene kjende, at de paagjældende Grundeiere virkelig have en saadan Ret, saa er dermed konstateret, hvad der i dette Forhold kræver at respecteres som Ret, og saa af os. Naar vi have den Forestilling, at de vedkommende Grundeiere eventuelt ved at gaae til Domstolene kunne faae deres Byggefrihed for Intet, saa er det Uret af os, at vi søge at forhindre dem fra at komme til denne Rets Ndhjælp. Naar man saa siger: „Ja, men der er den væsentlige Forskjel tilstede, at de kunne kun faae denne Ret, naar Fæstningsværkerne nedlægges, og det er det, vi ville forhindre“ — saa svarer jeg derpaa: Lad os erindre, hvad det virkelig er, de første 7 Paragrapher i Lovudkastet gaae ud paa. De gaae ud paa en Ordning, der, for at bruge det ærede Medlems Udtryk her lige foran (Schjørring), ikke er smuk, men juridisk lader sig forsvare; de gaae ud paa, at Staten stykkevis skal sælge en vis Benyttelsesret, der er af den Natur, at, naar Salg er foregaaet i nogen Udstrækning, saa bliver Staten ude af Stand til at benytte sin tidligere Rettighed for Resten; thi det er indlysende, at, naar Halvdelen af Cierne af de private Grunde, som ligge indenfor Demarcationslinien, have kjøbt deres Byggefrihed, have benyttet den og opført Bygninger paa Grundene, saa er Staten ikke længer istand til at bruge det aabne Velte til sit Forsvar, som det efter Placat 13de October 1824 og alle andre Lovbestemmelser skulde kunne benytte. Disse første 7 Paragrapher hvile jo paa den Forudsætning, at Fæstningsværkerne endnu ere til, at de endnu ere til virkelig Nytte, og, sjøndt dette kan være muligt, saalænge de private Grunde ikke i nogen større Udstrækning ere bebyggede, saa holder det op at være muligt, det bliver en Fiction, saasnart en noget større Bebyggelse er foretagen af de private Grunde. Derfor siger jeg, at dersom man tager bort denne Afgang til at søge Dom-